

Nr. înreg. 2303 / 22.10.2012

Către: Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

În atenția:

Doamnei Ministru Mariana Câmpeanu

Doamnei Secretar de Stat Georgeta Bratu

Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România (ANOSR), în calitate de reprezentant al studenților din România și membru în Organizația Europeană a Studenților (ESU), consideră că **Proiectul de Lege privind Stagiile de Adaptare Profesională pentru Absolvenții de Învățământ Superior nu rezolvă problemele** pentru care a fost creat, și deschide porțițe pentru **exploatarea tinerilor absolvenți de către angajatori**. Dată fiind perioada scurtă de dezbatere publică, solicităm **retragerea proiectului prezent** și elaborarea unui proiect nou, prin consultarea reprezentanților tuturor categoriilor sociale interesate, care să protejeze tinerii de riscurile unor abuzuri de tipul celor menționate mai jos și în anexă.

ANOSR recunoaște **importanța pregătirii practice a tinerilor**, considerând însă că aceasta trebuie realizată la un nivel suficient pentru inserția pe piața muncii încă **din timpul studiilor**. Astfel, prin Declarația de la Bologna (1999), Miniștrii Educației din Spațiul European al Învățământului Superior își asumă că „Certificarea dată ca urmare a absolvirii primului ciclu va fi, de asemenea, relevantă pentru Piața Europeană a Muncii ca un nivel de calificare adecvat”. Declarațiile următoare respectă linia directoare subliniată mai sus. Considerăm, astfel, că **măsurile de ameliorare a pregătirii practice și profesionale** trebuie să vizeze în principal **perioada de studii**, fără a știrbi capacitatea absolvenților, direct sau prin generalizarea unor drepturi acordate angajatorilor, de a se bucura de totalitatea **drepturilor care le revin** în calitate de **angajați**. Atragem atenția că din punctul nostru de vedere orice demers legislativ trebuie să **protejeze categoria cea mai vulnerabilă** la abuzuri, în acest caz tinerii absolvenți. Constatăm cu îngrijorare și dezamăgire că **proiectul de lege în cauză face, în mare parte, opusul**.

Avem încredere că Ministerul condus de dumneavoastră este cu adevărat interesat de pregătirea practică a tinerilor în scopul facilitării inserției lor pe piața muncii și nu de acordarea unor drepturi nemeritate pentru angajatori. În acest sens, propunem constituirea unui **grup de lucru** care să dezvolte un **proiect nou de lege** privind practica și internship-ul. Din acest grup considerăm că trebuie să facă parte reprezentanți ai Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, ai Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, ai studenților, tinerilor și angajatorilor.

Nu în ultimul rând, vă solicităm ca pe viitor să consultați reprezentanții principalelor categorii sociale afectate sau interesate **înainte de lansarea în dezbatere publică a proiectelor** de lege cu impact major. Totodată, vă solicităm ca perioada de dezbatere publică pentru proiectele de lege cu impact major să fie de **cel puțin 30 de zile** pentru a permite o consultare și o poziționare corespunzătoare a partenerilor sociali!

În speranța unui răspuns favorabil tinerilor, vă asigurăm de întreaga noastră considerație!

Cu respect,

Mihai Dragoș - Președinte ANOSR

Contact:

Secretariat General ANOSR

www.anosr.ro, office@anosr.ro

fax 021 56 96 133

Președinte ANOSR – Mihai Dragoș

0746 259 430, mihai@anosr.ro

**European Students'
Union**

Anexă la Adresa ANOSR cu numărul de înregistrare 2303 / 22 Noiembrie 2012

În urma analizei făcute asupra proiectului de lege propus, **argumentele care stau la baza concluziilor ANOSR sunt următoarele:**

1. **Absolvenții pot deveni surse de exploatare pentru angajatori.** Angajatorii, indiferent dacă vor fi obligați sau doar li se va permite, vor folosi stagiile de adaptare profesională ca instrument universal valabil pentru angajarea tinerilor absolvenți, datorită costurilor reduse pe care le presupune implementarea acestor stagii, a beneficiilor și a lipsei obligațiilor privind continuitatea raporturilor de muncă. Astfel, aceștia se vor bucura de forță de muncă înalt calificată ieftină și ușor accesibilă, an de an, dar căreia nu îi vor asigura ulterior un loc de muncă. Problema șomajului se amână, astfel, cu un an. Mai mult, absolvenții ar putea fi obligați să treacă prin **stagii de pregătire după fiecare formă de învățământ de nivel superior.**
2. **Absolvenții vor fi astfel obligați să muncească pe salarii extrem de mici** (egale cu salariul minim pe economie) pe toată perioada stagiului de adaptare profesională, limitând posibilitatea absolvenților de a-și negocia salariile direct cu angajatorii, în baza competențelor și rezultatelor lor și pe baza randamentului pe care îl dau la locul de desfășurare al stagiului de adaptare profesională. Câștigând 700 – 800 RON pe lună, un tânăr nu va putea obține independența financiară după absolvire. Credem că odată ce acest mecanism va deveni foarte răspândit în recrutarea tinerilor absolvenți de către firme, efectul va fi cu totul altul decât reducerea ratei șomajului în rândul tinerilor – piața muncii va deveni și mai puțin atractivă pentru absolvenți, firmele vor prefera să folosească acest mecanism ieftin de recrutare și testare a resursei umane, **iar efectul va fi încurajarea braindrain-ului**, ale cărui dimensiuni sunt deja foarte îngrijorătoare în rândul tinerilor din România.
3. **Calitatea stagiilor de adaptare profesională nu este garantată**, neexistând niciun mecanism de monitorizare și control din partea statului cu privire la modul de organizare, desfășurare și evaluare a acestora în cadrul firmelor, absolvenții neavând nicio certitudine că stagiile își vor atinge în mod real obiectivele pentru care au fost create și că vor primi pregătirea profesională adecvată și necesară înlesnirii dobândirii competențelor preconizate.
4. **Absolvenții nu vor fi protejați de situațiile în care angajatorii vor face abuzuri în perioada stagiilor și vor delega sarcini administrative sau sarcini din afara sferei celor care au ca obiect adaptarea profesională**, neexistând niciun mecanism real (în afara unei prederi vagi din proiect) prin care absolvenții să poată reclama acest fapt sau clarificări în proiect cu privire la impactul evaluărilor făcute de absolvenți la sfârșitul stagiului, mai ales în situațiile în care acestea vor releva ineficiența și slaba calitate a stagiului.
5. Lipsa unor mecanisme instituționale concrete și a unor standarde comune privind evaluarea activității stagiilor din cadrul firmelor (care să poată fi monitorizate și evaluate), **vor crea situații în care valoarea calificativelor va diferi valoric de la o firmă la alta**, angajatorii oferind calificativul "corespunzător" sau "necorespunzător" în mod subiectiv și discreționar, calitative care ar putea **influența decisiv soarta stagiilor la următoarele angajări**, dacă acestea vor deveni un etalon de evaluare a candidaților la momentul recrutării. Mai mult, există riscul ca, necontrolate, aceste calitative să nu mai urmărească scopul pentru care au fost create și să devină un **mechanism de sancțiune disciplinară sau presiune asupra stagiilor** în scopul întreprinderii de activități care nu sunt prevăzute în contractul de adaptare profesională, angajatorii mizând pe faptul că în general absolvenții nu apelează la instanțele de judecată, din lipsă de informare, resurse și din cauza duratei proceselor.
6. Angajatorii pot profita de prevederile proiectului pentru a determina **stagiarii să rămână angajați perioade lungi de timp**, în caz contrar obligându-i să suporte

cheltuieli de formare. Astfel, deși beneficiază de susținere din partea statului și forță de muncă ieftină, angajatorii le pot impune stagiilor **condiții draconice** privitoare la încetarea raporturilor de muncă, riscând să afecteze ascensiunea și dezvoltarea profesională a absolvenților!

7. Proiectul nu atinge **problema studenților maturi, a celor care optează pentru o nouă specializare din motive personale** (în general de îmbunătățire a cunoștințelor în domeniu, fără o dorință prealabilă de a activa în domeniul respectiv) **sau a angajaților care vor dori să finalizeze o specializare secundară complementară**, existând situații în care aceștia pot fi obligați de firmele angajatoare să treacă prin stagii de adaptare profesională, chiar dacă experiența lor îi recomandă suficient de bine pentru locuri de muncă.
8. Proiectul are **lipsuri în ceea ce privește detaliile și clarificările** despre procesul de implementare al acestor stagii și lipsesc detaliile legate de **pârghii ale statului pentru a se asigura că aceste stagii își îndeplinesc obiectivele** pentru care au fost create.
9. Considerăm ca pregătirea absolvenților pentru piața muncii ar trebui să se desfășoare în perioada studiilor universitare, întrucât unul din rolurile fundamentale ale universității este acela de a pregăti studenți angajabili, care să poată răspunde nevoilor și provocărilor pieței muncii. Astfel, suntem de părere că introducând un mecanism complementar celor existente în prezent în scopul pregătirii profesionale a studenților, statul **recunoaște incapacitatea sistemului de educație de a se adapta la cerințele pieței muncii și acceptă această situație**. Astfel, am putea asista peste puțin timp la recunoașterea incapacității stagiilor de a rezolva problema pregătirii practice, statul adăugând încă un „strat” menit să rezolve această problemă.
10. Pe lângă faptul că proiectul de lege și nota de fundamentare nu demonstrează în mod clar și concret că implementarea stagiilor de adaptare profesională va atinge obiectivele de reducere a șomajului în rândul tinerilor absolvenți, lipsind un studiu de impact bine conturat în acest sens, proiectul riscă să **reducă substanțial drepturile tinerilor care se angajează oricum după absolvire și nu au nicio problemă cu privire la inserția lor pe piața muncii**.

Dacă termenul de dezbatere publică ar fi permis-o, probabil că am fi sesizat și alte neajunsuri ale prezentului proiect de lege și am fi putut propune alternative viabile. Ne rezumăm momentan la acestea, în speranța implementării măsurilor propuse prin adresa comunicată MMFPS.

